

Aan de gemeenteraad

Gevraagd besluit:

Samenvattend stellen wij u voor:

- Hoofddijnen en kaders *Horecanota, stedelijk beleidskader vergunningen, toezicht en handhaving* voor onbepaalde tijd vast te stellen (ontwerpbesluit 1).

Waarom dit voorstel?/Waarom nu voorgelegd?

De Horecanota geeft inzicht in vergunningen, (terras)regels, gemeentelijke dienstverlening, toezicht en handhaving. In 2020 is de Horecanota 2017-2021 geëvalueerd. In 36 bijeenkomsten werd stilgestaan bij wat goed ging en wat beter moest. Tijdens de coronacrisis is door het college gekozen om in te zetten op ondersteuningsmaatregelen voor de horeca in plaats van nieuw (vergunningen)beleid. De Horecanota 2017-2021 is daarom verlengd. Begin 2023 is het Uitvoeringsplan Horeca vastgesteld. Het is nu wenselijk om aan de hand van de uitkomsten van de genoemde evaluatie en de kaders uit het Uitvoeringsplan Horeca het stedelijk beleidskader voor vergunningen, toezicht en handhaving te actualiseren.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

Met de vaststelling van de *Horecanota, stedelijk beleidskader vergunningen, toezicht en handhaving* wordt voorgesteld om onderstaande toezeggingen af te doen:

- 22bb1892: lichtere categorie vergunningvrije horeca.
- 23bb000360: informeren omgeving bij gebruik geluidjes/verlaatjes;
- 23bb000362: oneigenlijk gebruik 24-uursvergunningen;

Toelichting:

Hierbij presenteren wij u de nieuwe Horecanota die ons college en de burgemeester op 19 december 2023 hebben vastgesteld. Horeca is een van de meest toonaangevende, gevarieerde en sfeerbepalende branches die er zijn. Van nachtclubs tot buurtkroegen, van sterrententen tot snackbars, allemaal locaties waar mensen samenkomen om iets te vieren, lekker te eten en drinken, voetbal te kijken, of gewoon om de krant te lezen en een praatje te maken. Horeca is onderdeel van ons leven en het visitekaartje van onze stad. Met de toenemende internationale belangstelling voor Rotterdam is ook de horecabranche gegroeid in omvang en variatie. In het Uitvoeringsplan Horeca is vastgesteld dat horecaondernemers de ruimte krijgen, in goed overleg met de gemeente en bewoners. De *Horecanota, stedelijk beleidskader vergunningen, toezicht en handhaving* sluit hierop aan.

Tegelijkertijd wordt ingegrepen bij horeca-inrichtingen die zorgen voor overlast en/of het toneel zijn van strafbare en criminele gedragingen. De nota geeft inzicht in vergunningen, (terras)regels, gemeentelijke dienstverlening, toezicht en handhaving. Deze onderdelen vormen het instrumentarium van de gemeente en dragen bij aan Rotterdam als aantrekkelijke stad om in te wonen, te werken en om te bezoeken. De balans tussen levendigheid en een aantrekkelijk woon- en leefklimaat staat centraal. De nota gaat niet over overlastcasuïstiek of horecaontwikkelingen in een specifieke wijk.

De nieuwe Horecanota is verzonden aan de wijkraden en ter consultatie aangeboden op de gemeentelijke websites. Wij hebben hier geen reacties op ontvangen.

Wij vragen uw raad om de kaders van de nieuwe Horecanota vast te stellen. Hieronder worden deze toegelicht. In de toelichting worden ook de belangrijkste inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van de Horecanota 2017-2021 genoemd.

1. De wijk is het uitgangspunt bij het bepalen van de mogelijkheden en onmogelijkheden
Gebiedsgericht werken is en blijft een belangrijk onderdeel van het horecabeleid. Het horecagebiedsplan (HGP) blijft als instrument behouden. Het HGP geeft een perspectief op de ontwikkeling van horeca in de komende jaren in een gebied, rekening houdend met het karakter van wijken, buurten en straten. Uw raad is recent geïnformeerd over de uitkomsten van de evaluatie van dit sturingsinstrument (23bb007007). Het HGP functioneert volgens het onderzoek in algemene zin naar tevredenheid. In de Horecanota zijn een aantal aanbevelingen uit het evaluatierapport overgenomen. De looptijd van het HGP wordt verlengd naar drie jaar in plaats van de huidige twee jaar. Met deze looptijd wordt voor een langere periode duidelijkheid gegeven aan ondernemers en omwonenden over de ontwikkelrichting van de horeca in een gebied. Wij kiezen ervoor om binnen die looptijd van drie jaar, waar nodig, maatwerk te blijven toepassen. In het geval van ontwikkelingen die ten tijde van vaststelling van het HGP niet voorzien waren, wordt het mogelijk om een tussentijdse wijziging aan te brengen. De gebiedsprofielen zijn geschrapt, omdat het wenselijk is om in het horecagebiedsplan-proces per gebied te kijken wat de (on)mogelijkheden zijn en dit niet vooraf vast te leggen.

2. Bewoners en ondernemers hebben inspraak en nemen gezamenlijk verantwoordelijkheid

Ontwikkelrichtingen in het HGP moeten (grotendeels) gedragen zijn door de wijk. Ondanks dat de wijkraad op basis van de Verordening op de Wijkraden 2022 geen formele vaststellingsrol heeft in het horecagebiedsplanproces, is hun bijdrage onmisbaar in de participatie. Datzelfde geldt voor bewoners, ondernemers en bezoekers van de horeca. Het exploiteren van een horeca-inrichting brengt verantwoordelijkheid met zich mee. Een professionele ondernemer draagt deze verantwoordelijkheid en beschikt over kennis en ervaring met horeca-exploitatie, bekendheid met wet- en regelgeving en goed contact met de buurt, andere horecaondernemers en de overheid. Wij zetten in op preventieve maatregelen waardoor meer (ontwikkel)ruimte geboden kan worden aan de horeca. Zo wordt een exploitatieplan verplicht voor inrichtingen die de activiteiten shisha, seksuele handelingen anders dan tegen betaling (ontmoetingsplekken) en het ten gehore brengen van meer dan achtergrondmuziek willen exploiteren. In een exploitatieplan moeten ondernemers opnemen hoe zij de veiligheid van personeel en bezoekers proberen te waarborgen en de impact van hun zaak op de openbare orde en het woonklimaat beperken. De meldplicht voor kortlopende horecaexploitaties met betrekking tot het produceren van meer dan achtergrondmuziek en het beschikbaar stellen van de inrichting voor zaalverhuur en/of grootschalige festiviteiten vervalt, omdat we de wenselijkheid van deze activiteiten al bij de vergunningaanvraag toetsen.

De ongekeende populariteit van Rotterdam, de florierende evenementen- en horecabranche in combinatie met de verdichting van de (binnen)stad vragen inlevingsvermogen en begrip van bewoners, ondernemers en bezoekers voor elkaar. Wij roepen Rotterdammers op om met elkaar het gesprek aan te gaan als sprake is van overlast en te zoeken naar een passende oplossing.

3. Er is ruimte voor maatwerk en experimenten om het ondernemerschap, de levendigheid en leefbaarheid in de stad te verbeteren

Tijdens de coronacrisis hebben we met ondernemers ruimere regels opgesteld over de inrichting en de aankleding van het terras. De verruimde kwaliteitseisen terrassen zijn grotendeels in de nieuwe Horecanota opgenomen. Denk bijvoorbeeld aan het toestaan van transparante zeildoeken tijdens openingstijden aan parasols en zonneschermen, van verlichting(spalen) en het aan elkaar ritsen van parasols. De kwaliteitseisen zijn op enkele punten ook aangescherpt. Wij stimuleren ondernemers om met goede, innovatieve ideeën te komen. Het is mogelijk dat het terrasconcept dat een exploitant heeft, niet past binnen de kwaliteitseisen. Voor dit soort situaties is een aanvraag tot individueel maatwerk mogelijk. Ook een terrassenplan blijft tot de mogelijkheden behoren. In de Horecanota is meer aandacht voor onze dienstverlening. Zo wordt uitgelegd hoe een vergunningaanvraag werkt en wat een horecagebiedsadviseur doet. Sowieso is elke vergunningaanvraag een vorm van maatwerk, omdat iedere aanvraag uniek is. Experimenteren met regelgeving blijft tot de mogelijkheden behoren, zoals in het verleden met de introductie van terrasvlonders. De regeldruk blijven we waar mogelijk ook verminderen.

4. De gemeente gaat uit van vertrouwen en stuurt op naleving (high trust)

Veel gemeentelijke regels geven extra ruimte aan ondernemers en sluiten aan bij het high trust-principe, denk bijvoorbeeld aan het afkoelhalvuurtje. Ook het Rotterdamse vergunningenstelsel biedt ruimte voor ondernemerschap en duidelijkheid aan omwonenden. In de nota wordt het stelsel niet gewijzigd en wordt de werkwijze van het vergunnen per activiteit en een indeling naar categorieën (1 t/m 4+) behouden. Dat maakt bijvoorbeeld dat een onderneming 's avonds een restaurant kan zijn en 's nachts een club, zolang de geëxploiteerde activiteiten passen binnen de vergunning(categorie). Dat is goed voor het verdienvermogen van de horeca en gaat uit van vertrouwen. Datzelfde geldt voor de verruiming van de openingstijden van de avondhoreca en het aantal geluidjes/verlaatjes, zoals vastgesteld door uw raad in februari van dit jaar. Ook de mogelijkheden tot vergunningvrij exploiteren blijven vooralsnog in de huidige vorm bestaan. Vanuit vertrouwen willen we contacten met ondernemers opbouwen, uitbouwen en versterken.

5. De gemeente treedt stevig op als regels en afspraken worden geschonden (high penalty)

We vertrouwen erop dat ondernemers hun verantwoordelijkheid nemen, de regels kennen én naleven, en gemaakte afspraken nakomen. Als regels en afspraken worden geschonden, treden we (stevig) op. In de basis zetten we in op coachend handhaven. Dat is het high trust, high penalty-principe. Dit college kiest daarom in een aantal handhavingsarrangementen nadrukkelijker voor high penalty. Zo zijn de handhavingsarrangementen geweld en afwezigheid leidinggevende/beheerder aangescherpt. Ook de last onder dwangsom wordt breder toegepast. Toezicht zetten we in op de plekken waar dit het hardst nodig is.

Toezeggingen

Lichtere categorie vergunningvrije horeca (22bb1892)

Een lichtere vergunde categorie is niet nodig. Vergunningvrij hebben ondernemers al veel mogelijkheden, in de lichtste categorie mogen ondernemers in panden waar geen horecabestemming op rust ondergeschikte horeca-activiteiten aanbieden. Denk bijvoorbeeld aan een koffiecorner in een meubelzaak. Op locaties met een horecabestemming zijn zwaardere horeca-activiteiten zonder exploitatievergunning toegestaan, denk aan een gevelterras tot drie meter en openingstijden tot 23:00 uur. Als de exploitatie nog zwaarder wordt is een exploitatievergunning wenselijk, omdat de horecazaak dan een hogere impact op de omgeving heeft. Daarom wordt voorgesteld om toezegging 22bb1892 - de burgemeester zegt toe in het beoordelen van de categorie vergunningvrij, ook terug te komen op mogelijkheid gebruik lichtere categorie vergunningen – af te doen. Een onderzoek naar mogelijkheden om meer invloed uit te oefenen op het aantal en de spreiding van vergunningvrije horecagelegenheden is in het kader van het Uitvoeringsplan Horeca gaande.

Informeren omgeving bij gebruik geluidjes/verlaatjes (23bb000360)

In de Horecanota is opgenomen dat ondernemers de verplichting hebben om omwonenden te informeren over aanstaande geluidjes/verlaatjes. Het niet informeren van omwonenden heeft geen bestuursrechtelijke gevolgen, alleen op het veroorzaken van overlast wordt gehandhaafd. Gezien bovenstaande wordt voorgesteld om toezegging 23bb000360 – de burgemeester komt met wethouder Simons terug op vraag of het mogelijk is om bij inzet van verlaatjes/geluidjes omgeving daarover te informeren – af te doen.

Oneigenlijk gebruik 24-uursvergunningen (23bb000362)

24-uursvergunningen bieden maximaal flexibiliteit aan ondernemers, omdat zij zelf kunnen bepalen wanneer hun inrichting opengaat of sluit. De gemeente heeft geen signalen dat 24-uursvergunningen op grote schaal oneigenlijk gebruikt worden, bijvoorbeeld als pensioenvoorziening. Uit het onderzoek *Een uurtje langer, een onderzoek naar sluitingstijden in de Rotterdamse horeca* (2021) komt naar voren dat het merendeel van de respondenten met een 24-uursvergunning gebruik maakt van de vergunning. Onlangs is een quick scan uitgevoerd naar de openingstijden van alle horeca-inrichtingen met een 24-uursvergunning. Uit de informatie die op de websites van de horeca-inrichtingen beschikbaar is blijkt dat anno 2023 ongeveer 30% geen gebruik maakt van de mogelijkheden van de vergunning. Uit het onderzoek en de quick scan blijkt dat de gehanteerde sluitingstijden bij horeca-inrichtingen met een 24-uursvergunning, vooral op de uitgaansavonden, voor een groot deel buiten de uiterste sluitingstijden van de avondvergunning liggen. In zijn algemeenheid is het lastig om het gebruik van 24-uursvergunningen te monitoren, omdat ondernemers ook sporadisch langer geopend kunnen zijn of de vergunning hebben omdat hierdoor zaalverhuur (categorie 4) en grootschalige evenementen (categorie 4+) mogelijk zijn. Een minimumgebruik koppelen aan deze vergunning is onder andere daarom juridisch complex en niet handhaafbaar. Voorgesteld wordt om toezegging 23bb000362 – de burgemeester komt terug op oneigenlijk gebruik panden met 24-uursvergunning – af te doen.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

De Horecanota wordt vastgesteld door de burgemeester en het college. De raad stelt de kaders van de nota vast. De Horecanota is voor onbepaalde tijd geldig, maar kan vanzelfsprekend gewijzigd of ingetrokken worden. De Horecanota treedt na publicatie in het Gemeenteblad in werking.

Het bijbehorende ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

De secretaris,

V.J.M. Roozen

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De burgemeester

A. Aboutaleb

Bijlage:

Ontwerpbesluit

Horecanota, stedelijk beleidskader vergunningen, toezicht en handhaving

Ontwerpbesluit

De Raad van de gemeente Rotterdam,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 december 2023
(raadsvoorstel nr. "Dit vult griffie later in");

gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;

overwegende dat het wenselijk is om het Rotterdamse horeca(vergunningen)beleid te actualiseren;

overwegende dat het college en de burgemeester, ieder voor zover het zijn bevoegdheden betreft, op 19 december 2023 de Horecanota, stedelijk beleidskader vergunningen, toezicht en handhaving hebben vastgesteld;

gehoord de besprekingen in de commissie MHEK op 17 januari 2024;

besluit:

De hoofdlijnen en kaders van de Horecanota, stedelijk beleidskader vergunningen, toezicht en handhaving vast te stellen:

- de wijk is het uitgangspunt bij het bepalen van de mogelijkheden en onmogelijkheden;
- bewoners en ondernemers hebben inspraak en nemen gezamenlijk verantwoordelijkheid;
- er is ruimte voor maatwerk en experimenten om het ondernemerschap, de levendigheid en leefbaarheid in de stad te verbeteren;
- de gemeente gaat uit van vertrouwen en stuurt op naleving (high trust);
- de gemeente treedt stevig op als regels en afspraken worden geschonden (high penalty).

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het gemeenteblad waarin het wordt geplaatst.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van [datum].

De griffier,

De voorzitter,